

PO PODATKIH FAO - MEDNARODNE ORGANIZACIJE ZN ZA KMETIJSTVO

Svetovna proizvodnja gozdarskih proizvodov znaša 38,4 milijarde dolarjev

Organizacija ZN za kmetijstvo in prehrano (FAO) je nedavno objavila letne statistike o gozdarskih izdelkih. Vrednost svetovne proizvodnje gozdarstva je ocenjena za l. 1964 na 38,4 milijarde dolarjev, računajoč po stalnih cenah na bazi l. 1960. Glede na to se je v primerjavi z l. 1963 vrednost svetovne proizvodnje povečala za 1,5 milijarde dolarjev ali za 4,3%.

Zelo značilno in pomembno je, da je bil porast vrednosti proizvodnje lesnih izdelkov višje stopnje obdelave znatno nad povprečjem (4,3%). Največja stopnja rasti je bila dosežena na področju lesnih plošč, medtem ko je, gledano po vrednosti, porast največji na področju celuloze. Nasprotno pa vrednost proizvodnje hlodov in drv za kurjavo, torej neobdelanega lesa, iz leta v leto upada.

Svetovna proizvodnja stavbnega lesa je nekoliko narasla tudi v l. 1964 (+2,3%), in sicer predvsem zaradi povečane proizvodnje lesa iglavcev, ki je udeležena v celotni proizvodnji tega lesa za 79% ali 365,4 milijona kub. m. Proizvodnja celuloze je leta 1964 dosegla 74,7 milijona ton. Več kot sedem desetlet celotne proizvodnje odpadne celuloze, izdelano po kemičnem postopku. V primerjavi s prejšnjim letom se je proizvodnja povečala za 7%. Več kot polovica svetovne proizvodnje časopisnega papirja, ki je znašala 16,4 milijona ton, odpada še vedno na Severni Ameriki. V zadnjih letih pa se, sicer počasno, povečuje tudi udeležba držav v razvoju, čeprav je proizvodnja papirja omejena le na nekaj držav, ki so v procesu pospešenega gospodarskega razvoja. Proizvodnja vseh drugih vrst papirja in lepence je dosegla približno 75 milijonov ton in je bila za približno 6,5% večja kot l. 1963.

V mednarodni izmenjavi izdelkov gozdarstva je bilo leto 1964 rekordno. Največji porast, dosežen v letu 1964, se nanaša na evropski uvoz celuloznega lesa (+25%), izvoz lesnih plošč (+21%), tako imenovanih drugih papirjev in lepence (+6%), celuloze, pridobljene mehanično (+11%), in kemično (+9 odst.). Svetovni uvoz žaganega lesa se je povečal od 45,3 na 49,6 milijona ton (+7,5%), medtem ko je evropski uvoz žaganega lesa iglavcev iz Severne Amerike narasla za 12%.

Naj poudarimo dejstvo, da ustreza močna ekspanzija svetovne trgovine z gozdarskimi izdelki v l. 1964 dolgoletni težnji v trgovini s temi izdelki, katerih porast je vzporeden s porastom proizvodnje in potrošnje.

Kljub že precej intenzivni ekspanziji svojih gozdov, je Evropa v proizvodnji okroglega lesa dosegla l. 1964 nov rekord s približno 14 milijoni kub. m, kar je za približno 4,50% več kot l. 1963, za približno 2 milijona kub. m pa več kot v prejšnjem rekordnem letu 1961.

Največja povečanja so bila dosežena na naslednjih področjih: Gradbeni les iglavcev (milijoni kub. m), proizvodnja v l. 1964, 56,49, povečanje v odstotkih 4,8; celuloza (v milijonih ton), proizvodnja v l. 1964, 21,33, povečanje v odstotkih 9; časopisni papir (v milijonih ton), proizvodnja v l. 1964, 27,89, povečanje v odstotkih 7.

V evropski ekspanziji proizvodnje lesovine so glavne udeležence: Finska, Norveška in Švedska. Njihova proizvodnja se je povečala za 1,4 milijona ton, to pa je skoraj tri četrtine porasta evropske proizvodnje v celoti. Proizvodnja papirja in kartona se je povečala v skandinavskih državah za 8%, v drugih državah članicah EFTA za 6,3%, v državah Skupnega trga za 6,7%, v drugih evropskih državah pa za 6,9%.

Evropska proizvodnja ivernih plošč je narasla za 18% in dosegla 2,71 milijona ton, proizvodnja lesontnih plošč pa za 11% in dosegla 2,45 milijona ton.

Kljub znatnemu porastu evropske proizvodnje v l. 1964 je privedla še izrazitejša ekspanzija potrošnje, ki jo spremlja izpopolnjevanje zalog v glavnih uvoznikih državah, od občutne razširitve trgovine. Vrednost evropskega izvoza vseh izdelkov gozdarstva je narasla za 11,5% in dosegla znesek 3,9 milijarde dolarjev (fob). Hkrati

ti je evropski uvoz narasla še hitreje, po stopnji 11% ter dosegel znesek 5,1 milijarde dolarjev (caf), kar bi ustrezalo približno 32 milijonov kub. m okroglega lesa.

Porast neto uvoza za več kot 25% je v glavnem posledica povečane uvoza tropskega lesa, ki izvira iz Zah. Afrike, nadalje gradbenega lesa iglavcev in okroglega lesa iglavcev iz ZSSR, žaganega lesa, vezanih plošč in celuloze iz Kanade ter celuloze, papirja in lepence iz Kanade in ZDA. V Severni Ameriki je bila dosežena re-kordna proizvodnja novih izdelkov. Proizvodnja ivernih plošč se je l. 1964 povečala za 28% in dosegla raven 806.000 ton, medtem ko je porast proizvodnje vezanih plošč znašal 10%, celotna proizvodnja pa 13,1 milijona kub. m. Po zaslugi tako visoke proizvodnje vezanih plošč je izvoz narasla za 53%, tako da je bila večina izmenjave opravljena med Kanado in Veliko Britanijo. V istem razdobju pa se je povečal za 24% tudi severnoameriški uvoz vezanih plošč, in sicer v glavnem s Filipinov (+44%), iz Tajvana (+69%), in Južne Koreje (+71%). Največji preskrbovalec severnoameriškega trga pa je še nadalje Japonska, vendar je uvoz vezanih plošč iz Japonske l. 1964 nekoliko nazadovalec.

Proizvodnja celuloze se je zvišala za 7% in dosegla 41,25 milijona ton novi rekord. Približno enako je bilo tudi zvišanje proizvodnje papirja. Za razliko od leta 1963, ko je na proizvodnjo papirja vplivala stavka novinarjev, pripada v l. 1964 v splošni ekspanziji proizvodnje papirja pomembno mesto časopisnemu papirju. Kanada in ZDA so povečale izvoz papirja tako v države Evropske skupnega trga kot tudi v mnoge latinskoameriške države, Kanada pa tudi v Veliko Britanijo. Izvoz časopisnega papirja se je povečal za 9,5%, izvoz drugih vrst papirja pa za 29%.

Proizvodnja žaganega lesa je narasla za 2% in dosegla 106,7 milijona kub. m. Proizvodnja žaganega lesa listavcev, katerega izvoz se je v l. 1963 povečal za 16%, pa je l. 1964 občno padla in prišla na raven 15,1 milijona kub. m. Po neprestanem zvišanju v zadnjih letih, se je izvoz žaganega lesa iglavcev iz Kanade v ZDA l. 1964 nadalje povečal, izvoz v Evropo pa je narasla za 37%.

V Srednji in Južni Ameriki je bilo leta 1964 posebej 35,14 milijona kub. m lesa, kar je za 12% več kot l. 1963. Posebno pomembno povečanje je bilo v Čilu (+31 odst.) in v Braziliji (+14%). Proizvodnja lesnih plošč v letu 1964 kaže velik napredek. Proizvodnja vezanih plošč je dosegla 430.000 kub. m, ivernih plošč 671.000 ton in umetnih plošč 132.000 ton. Povečanje v primerjavi z l. 1963 je znašalo 19, 28 in 14%. Proizvodnja vezanih plošč je torej narasla v Mehiki in Braziliji za 16%, v Argentini pa za 56%. Naglo je napredovala tudi proizvodnja lesne celuloze in dosegla v regiji 1,07 milijona ton, kar pomeni v primerjavi z l. 1963 povečanje za 15%. Porast notranje potrošnje žaganega lesa je imel za posledico znižanje uvoza. Tako je l. 1964 izvoz lesa iglavcev padel za 30%. Vendar je izvoz hlodov listavcev dosegel 303.000 kub. m, kar je v primerjavi z l. 1963 povečanje za 5%.

Proizvodnja lesnih plošč nadevja narasla v Aziji in na območju Pacifika. Ivernih plošč je bilo izdelanih 16% več, proizvodnja celuloze je bila l. 1964 za 9% večja kot l. 1963, proizvodnja žaganega lesa pa za 3,5%. Celotna proizvodnja gradbenega lesa je znašala 58,4 milijona kub. m, od tega je bilo 22 milijonov lesa listavcev. Značno se je povečal izvoz gradbenega lesa listavcev, zmanjšal pa izvoz hlodov. Izvoz lesa listavcev je za 15% večji in znaša 1,54 milijona kub. m. To povečanje je treba v glavnem pripisati povečanim dobavam iz Malezije, ki so l. 1964 dosegla 650.000 kub. m ali 364% več kot l. 1963. Vrednost izvoza gradbenega lesa listavcev iz vsega območja je dosegla 197,4 milijona dolarjev, kolikor je znašala vrednost izvoza hlodov listavcev.

Izvoz vezanih plošč se je povečal za 26%, in sicer največ s Tajvana (+56%) in s Filipinov (+38 odst.), tako da je bil omogočen iz-

vozni dotok 131,8 milijona dolarjev.

Količina posekanega lesa v Afriki je bila l. 1964 za 0,5% večja kot l. 1963. V celotni količini (206 milijonov kub. m) se je povečala udeležba industrijskega lesa (24,9 milijona kub. m) in hlodov za gradbeništvo (12,4 milijona kub. m), medtem ko postopno upada udeležba drv za kurjavo in za druge namene.

Proizvodnja žaganega lesa je dosegla 2,65 milijona kub. m. V primerjavi z l. 1963 pomeni to porast za 2%. Proizvodnja vezanih plošč je narasla za 9%, celuloze pa za 6%.

Najbolj viden napredek pa je bil zabeležen na področju trgovine. Leta 1964 je vrednost celotnega izvoza hlodov in žaganega lesa listavcev, ki so ga realizirale afriške države, znašala 233,3 milijona dolarjev. To je za 27% več kot l. 1963. Izvoz hlodov se je povečal za 15%, in sicer največ s Slovaške obale in iz Konga (Brazzaville). Še hitreje je narasla izvoz žaganega lesa in listavcev. Porast znaša 23%, izvozna količina pa približno 700.000 kub. m, kar pomeni vrednost 45,2 milijona dolarjev.

DANES OTVORITEV V ŽENEVI

36. mednarodni avtomobilski salon 1.178 razstavljalcev na 41.000 kv. m površine

74 različnih avtomobilskih znamk dvanajstih držav - 98 znamk industrijskih vozil iz trinajstih držav - Tiha, toda ostra konkurenčna borba - Novosti: družinska «1100 R», nemška BMW 2000 in 2000 TI, francoska «matra-sport» in švedska «SAAB»

ŽENEVA, 9. — Jutri bo predsednik Svica odprl 36. mednarodni avtomobilski salon, ki bo trajal do 20. t. m. Prijavilo se je 1178 razstavljalcev iz dvanajstih držav, ki bodo razstavljali avtomobile, karoserije, dodatne dele, tovarne avtomobile itd. Razstavljeni bodo tudi stari dirkalni avtomobili, kot je «Bugatti 35» iz leta 1925 skupaj z modernimi iz lanskega leta. Površina razstavišča meri več kot 41.000 kvadratnih metrov.

Avtomobile bo razstavljalo 74 raznih tovarnih in dvanajstih držav, ki so: Zahodna Nemčija, Anglija, ZDA, Francija, Nizozemska, Izrael, Italija, Japonska, Švica, Švedska, CSSR in Sovjetska zveza. Italijanske znamke so sledeče: Abarth, Alfa Romeo, ASA, Auto-Blanchi, Bizzarini, Ferrari, Fiat, Iso-Rivolta, Lamborghini, Lancia in Maserati. Karoserije bodo razstavljali: Bertone, Frua, Ghia, Michelotti, Moretti, OSI, Pininfarina, Vignale in Zagato. Industrijska vozila bodo iz trinajstih držav z 98 znamkami: iz Italije Esperia, Fiat, Lancia, Menarini, OM, Renzo Orlandi, Pasinno, De Simon in Viberti.

Obeta se tiha, toda ostra konkurenčna borba, zlasti za tržišča, med največjimi evropskimi producenti. V to borbo so se v svojo organizacijsko sposobnostjo vključile ameriške tovarne s svojimi evropskimi podružnicami: angleška in nemška Ford, General Motors in Chrysler, ki si je zagotovila večino delnic pri «Simca». Prav ta konkurenca je hkrati glavna značilnost ženeškega salona, ker sili producenti na vedno večjo tehnično izpopolnjevanje.

Kakšne bodo novosti? Fiat bo predstavila svojo novo družinsko «1100 R», kakor tudi «1100 R», ki je za Švico popolna novost. Alfa Romeo bo razstavila «Giulio 1300 TI» in «Giulio Spider», za katero je Pininfarina narisala karoserijo za aerodinamično linijo, z lučmi pokritimi z zaslonom iz plastične snovi. Zanimanje bo vzbudila tudi «Lancia Fulvia sport coupe GT» ter «Alfa Romeo grand sport spider». «Abarth» pa bo predstavila nove «Fiat Abarth coupes» iz 850 Fiat, s hitrostjo 200 kilometrov na uro.

Zahodna Nemčija je pripeljala dve novi BMW: «2000» in «2000 TI». Tovarna «Auto Union» je predstavila družinsko «Audi», ki so jo imenovali «Variant».

Anglija se bo predstavila z novo «Rover 2000 TC» športno, BMC pa dve novi izdaji tipa «1100», in sicer «Break Austin 1100» in «Break Morris 1100» ter «Austin 850». Pojavila se bo tudi «Austin 850» in «Austin 1100».

Francoski se bodo predstavili s «Matra-Sport».

Švedska je napovedala novo «SAAB» — športno.

Postajni načelnik zapustil pet milijonov dolarjev

TRENTON (ZDA), 9. — Nekei moški, ki je bil skozi 40 let postajni načelnik na neki majhni postaji na progi «New Haven Railroad», je ob smrti zapustil velikansko bogastvo v vrednosti milijonov dolarjev, kar je za obline tri milijarde lir. Tako piše na oporoki, ki je bila večer predložena sodišču za registracijo. Bivši postajenatelj Edward Winslow je umrl 1. februarja letos v starosti 90 let. Od 1901 do 1941 je bil postajni načelnik v majhnam-

Znana filmska igralka Zsa Zsa Gabor, ki je stara že 41 let, se je pred kratkim petič poročila. Njen prvi mož je 51-letni Joshua Cosden, lastnik petrolejskih vrtelec iz Teksasa. Na sliki ju vidimo skupaj po povratku igralkine iz Mehike

San Paulo - brez vode toka in plina

SAO PAULO, 9. — Velika področja Sao Paula, mesta, ki štote pet milijonov prebivalcev, so danes brez elektrike, plina, vode in prometnih sredstev zaradi velikih poplav, ki jih je povzročil dež, ki je tri dni neprestano lije. Doslej so ugotovili štiri človeške žrtve, kar kaže 4000 oseb pa je ostalo brez streh; materialna škoda pa cenijo na kakšne 3 milijone dolarjev. V bolj prizadetih mestnih okrajih so zdravstvene oblasti zaskrbljene s cepitvenjem prebivalstva proti tifusu.

Atentatorja v Dublinu so večeraj aretirali

DUBLIN, 9. — Irski policija je ugotovila, da je bil atentator, ki je sestrelil Nelsonov spomenik v noči med ponedeljkom in toorkom,

Orel napadel petletnega otroka

BOCEN, 9. — Pet planinskih orlov je krožilo nad gozdom v bližini naselja Trento v Pustriški dolini. V gozdu sta bila 5-letni deček in nje-

ZARADI POROKE HOLANDSKE PRINCESE Z NEMŠKIM DIPLOMATOM

Pripravljajo se «tihe» protinemske demonstracije ob zaščiti 4000 policajev

Demonstranti bodo protestirali ob spomeniku in v spomin na prve deportacije pred petindvajsetimi leti

AMSTERDAM, 9. — Jutri se poroči holandska princesa Beatrix z nemškim diplomatom Clausom von Ambergom. S tem v zvezi ima veliko dela amsterdamska policija, ki je razporejena ob štiri kilometre dolgo cesto, po kateri bo šel svečani spred na poroko, v celovški (nad 4000) policajev. V pravih na poroko pa je zaposlenih tudi veliko ljudi, ki kinčajo glavne ulice mesta.

V uvod k tem svečanostim so večeraj zvečer v kraljevi palači pripravili enega največjih plesov, kar jih je kdaj bilo na Holandskem (500 povabljenec). Predstavniki skoraj vse evropske aristokracije so se zbrali na ples, ki sta ga vodila grški kralj Konstantin in njegova soproga. Ples se je zavlekel pozno v noč. Prvi ples sta seveda zaplesala holandska princesa in njen zarobenec.

Nepravilnosti pri ENAL

RIM, 9. — Pred rimskim kazenskim sodiščem se je ponovno začela sodna razprava zaradi nepravilnosti pri upravljanju ENAL — «Ente Nazionale per l'Assistenza ai Lavoratori». Predsednik sodišča je zaslil nekatere priče, ki so pisale generalnemu prokuratorju, da je bila preiskava površna. Ko pa je utrpela večje poškodbe in začenja zajemati vodo. Ostale ladje pa so izven nevarnosti.

Verižno trenenje med ladjami - brez žrtev

SINGAPUR, 9. — V sinapskem pristaniku je danes prišlo do averižnega trenenja med ladjami. Angleška tovornjaka ladja «Bombala» (6745 ton) je trčila ob japonsko tovornjako ladjo «Azuchisan Maru» (6758 ton). Ta je zaradi tega sunka z vso silo treščila v indijsko potniško ladjo «Seatehof Madras» (8590 ton), ki je zaradi dobljenega sunka potrgala navede in trčila v nemško tovornjako ladjo «Muenchen» (9047 ton).

Pri vsem tem pa niso zabeležili nobene človeške žrtve, japonska ladja je utrpela večje poškodbe in začenja zajemati vodo. Ostale ladje pa so izven nevarnosti.

La battana 816

Nasim čitateljem že dobro znana reska italijanska revija «La battana», ki jo urejuje v Jugoslaviji Si-

cevi italijanski pesnik prof. Eros Segui, objavlja v 6. številki naslednje prispevke: Oto Bihalji Merin «Samota in skupnost», Giorgio Barberi Squarotti «Nameni in struktura Vita Nuova», dalje pesmi naslednjih pesnikov — italijanskih, hrvaških in srbskih: Gilda Musa, Achille Bonito Alva, Antonino Russi, Michele Vincer, Drago Ivanović, Vlada Urošević, Augusta Stipčević. Od slovenskih književnikov je zastopani samo Andrej Hren z odlomkom iz neobjavljene romana. Ostale prispevke so napisali: Eros Segui, Enrico Emanuelli, Danilo Kis, Gianfranco Ferrell, Bogdan Bogdanović in Giordano Palaga. V tej številki sta tudi dve recenziji, in sicer knjige «Gli strumenti umani», ki jo je napisal Vittorio Sereni ter recenzija romana Ranka Marinkovića «Kiklops», ki je vzbudila veliko zanimanje ter ga ocenjujejo kot najboljši roman v zadnjih letih. Revija objavlja tudi kratke književne spise svojih sodržnikov, tako da lahko upotujemo, da sta med najmlajšimi Vlada Urošević, ki je rojen leta 1934 in ki je urednik revije «Raagledi», in italijanski književnik Achille Bonito Alva iz Salernna, ki je rojen leta 1939.

Razstava italijanske knjige na Reki

Tržaška ljudska univerza je ob sodelovanju z nekaterimi italijanskimi založbami organizirala v prostorih reškega italijanskega kulturnega kroga na Reki razstavo italijanske knjige. Razstavljanih knjig je več kot 2500. Razstavo bodo na dan prejel v Labin, Pulj in Rovinj.

Vatroslav Mimica: «Ponedeljek ali torek»

Tako se imenuje najnovejši film hrvaškega režiserja Vatroslava Mimice, ki se vpraša v teh dneh mudi

knjige ~ gledališče ~ glasba ~ slikarstvo

Josip Vidmar o Mariju Kogoju

Josip Vidmar, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti je prejšnji ponedeljek predaval v klubu študentskega kulturno umetniškega društva «Akademik» v Ljubljani o pokojnem primorskem skladatelju Mariju Kogoju. Pred tremi leti je o Kogoju predaval v Trstu tržaški skladatelj prof. Paule Merič, ki je javno apeliral na Vidmarja, naj bi Slovenska akademija znanosti in umetnosti čim prej izdala Kogojev življenjski opus. Vidmar je na predavanju obudil svoje spomine na pokojnega skladatelja in odkril marsikatero podrobnost iz njegovega življenja in dela. Povedal je tudi, da se je Kogoj prav po Vidmarjevem nasvetu odločil za kompozicijo «Crnih mask» ruskega pisatelja Andrejeva. Kogoj pa je Vidmarja spodbudil, da je napisal prvo kritiko o Župančičevi «Veroniki Deneski».

Simon Jenko v miniaturni izdaji

Ljubiteljem domačega slovestva, predvsem pa knjižnim bibliofilom so namenjene izdaje slovenskih pesnikov v miniaturnih izdajah. Te drobne knjižice slovenskih pesnikov je začela že pred vojno izdajati Akademsko založba v Ljubljani, po osvojitvi pa je izdajanje teh knjig prevzel Slovenski knjižni zavod, oz. po njem Cankarjeva založba. Ta zdaj ponatiskuje in znova izdaja posamezne slovenske pesnike. In pravkar smo od Cankarjeve založbe dobili novo knjižico, to pot izdajo Jenkovih pesmi, ki jih je tudi za miniaturno izdajo pripravil naš najboljši poznavalec in proučevalec Jenkovega dela France Bernik.

Po svoji znanosti podobi je ta knjižica enaka drugim miniaturnim izdajam. Gre torej za knjižico malega formata (7 x 10 cm), rdečice vezano, z zlatim napisom pozabljenih imen, tiskano v drobni tisku na bibliofilnem papirju in s podobo Simona Jenka na naslovnih strani. Po vsebini pa vsebuje seveda tudi ta izdaja Jenkovih pesmi vse najpomembnejše Jenkove stvaritve. Če primerjamo ureditve te zbirke z zbranim delom Simona Jenka, ki ga je prav tako uredil France Bernik, — knjižni zbrana dela smo dobili lani in predlansko, — vidimo, da je urednik sprejel v miniaturno izdajo vse pesmi iz prve knjige zbrane dela in jih dopolnil z nekaterimi pesmimi iz druge knjige, ki je prinesla nebrane epske in epsko-lirske pesmi. Tako obsega torej miniaturna izdaja vse pesmi iz Jenkove prve pesniške zbirke leta 1865, vse nebrane lirski pesmi, ki so vsebovane v prvi knjigi zbrane dela in pa še nekatere druge pesmi epske in epsko-lirske narave, brez tistih pesmi iz Dodatka zbrane dela, torej tistih pesmi, katerih verodostojne oblike danes ne poznamo več. Tako bo torej ljubiteljsko domače poezije našel tudi v miniaturni izdaji vse najpomembnejše in najlepše Jenkove pesniške stvaritve, imel pa bo s tem v ročnici šepe tudi vedno lahko pri sebi te drobne Jenkove umetnine. Ni domna, da bodo tudi to miniaturno pesniško zbirko ljubiteljske poezije in bibliofili toplo sprejeli.

Evolutione Europeae o Južni Tirolski

SONDRIO, 9. — Problem Južne Tirolske obsega že precejšnjo bibliografijo, ki pa se bo še povečala zaradi tega, ker problem še ni rešen. Toda le redko kdaj je bil ta zapleteni problem proučen v evropski perspektivi, to se pravi izven domačih italijanskih in južnotirolskih nacionalističnih vplivov. Periodični list «Evolutione Europeae», ki ga vodi prof. Luigi Bisicchia, se je lotil te nenehne debate poti in sklical lani oktobra v Sondriu posvet strokovnjakov o tem problemu in ga povezal s problemom predorov pod Alpi in v velikih komunikacijskih arterijah s bocensko provinco.

Knjiga «Aktiv» je sedaj izšla in vsebuje stenografske tekste vsebino v razpravo, nadalje vsebuje dokumentarno prilogo in številne ilustracije, ki se nanašajo na ta zasedanja.

Dr. Cajoli je prikazal zgodovinske virove vsega tega problema, prof. Tramarolo, član «Komisije 19», je prikazal sedenja akcepta problema, bivši bocenski občinski odbornik Pellegrini pa je govoril o problemih jezikovnega sožitja.

Obsežno analizo sedanjega sožitja med tremi narodnostmi skupinami in sicer nemško, italijansko in ladinsko je s statističnimi podatki pripravil prof. Battisti z vseučilišča v Firancah. Odo Otto Vinater je prikazal stališče nemške manjšine, Giuseppe Martiner pa stanje in stališče dinške manjšine. Dr. Dragogna je Tridenta je proučil politično stanje, dr. Buratti pa je obdelal splošne probleme ter probleme prebivalcev planinskih predelov ter nacionalnih manjšin. Pri tem delu je dr. Burattiju pomagal dr. Jordi Ventura. Zamimivo so tudi posegi podtajnika Valdeschija ter poslanca Della Briotta in Zappa.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Obsojen, ker si je izmislil rop in poneveril 1.400.000 lir

Gre za tesarja Modola, ki je prijavil slabo izmisljeni rop, nato pa pod težo dokazov priznal svojo krivdo

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Fazio, tožilec Pascoli, zadrževalnik De Paoli, obramba Antonini) se je moral zagovarjati včeraj 34-letni tesar Bruno Modolo iz U. Grandi 13 (Nasele Sv. Sepe), ki je bil obtožen, da je prijavil policijskim oblastem namičen rop, da bi prikrižl poneveril okoli 1 milijon in 400.000 lir. Modolo je bil lani blaginjak neke zasebne družbene blaginje, ki je imela svoj sedež v neki gostilni v predelu mesta, kjer stanoval.

Dne 17. decembra lani je Modolo prijavil policiji, da ga je nekdo napadel v domačem stanovanju zaradi dveh kazenskih predpisov, ki sta bila v postopku. Prizadeval se je, da bi se v postopku odšel iz svojega stanovanja, ter se napotil v klet po puščico, vrata stanovanja pa je premočil odprta. Ko se je vrnil iz klet, je našel v stanovanju na ključih nepoznane osebe, ki je skušala odnesti nekaj denarja, ki je bil na mizi. Omenjena oseba je namreč moral Modolo razdeliti med člana blaginje. Neznane ga je namreč ranil s škarijami in potem zbežal. Na tleh je ostalo nekaj bankovcev.

Tržaški kvartar je uvedla strovo preiskavo, kaj kmalu so policisti zaključili, da je šlo verjetno za izmisljeni rop. Na to domnevo jih je napotila ugotovitev, da je nekdo umetno sadež iz porcelana ležal v bližini mize popolnoma nepoškodovan. Agenti so namreč našli napredek, da bi se moral predmet razbiti, ali pa vsaj nakrutičiti v trenutku, ko je padel iz košarice, ki je bila na mizi. Spričo tega so podvojili svoje napore pri raziskavanju Modola (katerega so medtem zdravili v bolnišnici zaradi lažjih ran, ki jih je sam prizadejal), ki je nazadnje priznal, da si je izmislil roparsko dejanje.

SEJA REPENTABORSKEGA OBČINSKEGA SVETA

24 milijonov lir primanjkljaja v proračunu repentaborske občine

Za novo repentaborsko šolo je pristojno ministrstvo že nakazalo 20 milijonov lir

Občinski svetovalci repentaborske občine so na sinočnjem seji soglasno odobrili občinski proračun za leto 1966 predvidevanje 23 milijonov lir primanjkljaja. V ta znesek je namreč vključen tudi primanjkljaj lanskega poslovanja, ki ni bil krit iz državnih fondov. Odgovarjajoča oblast, ki je lani odobrila proračun, je samo voljno povzela dohodke, toda po predvidevanjih svetovalcev se ti v resnici niso zvišali, zato občina ni mogla kriti primanjkljaja.

Prav zaradi omenjenega stanja so najbolj trpela javna dela in medobčinski konzorciji, saj znaša občinski dolg do teh kar 6 milijonov lir. Da bi izenačila lanski primanjkljaj in primanjkljaj, ki ga predvideva v letošnjih poslovanju, dobi občina skušala dobiti višja nakazila od pristojnih forumov in se s tem izogniti najtežjemu položaju. Občinski svet je tudi utrpel precejšen padeč prejemkov od davka na potrošnjo, kar je posledica zmanjšane turistične prometa.

Občirnik Milič je nato predlaga posamezne točke proračuna, ki so ga potem svetovalci s tujimi glasovanjem odobrili.

Še pred razpravo o proračunu je občinski svet razpravljal o raznih upravnih vprašanjih, med katerimi je bilo vprašanje graditve nove šole na Repentaborju. Občini je pristojno ministrstvo odobrilo nakazilo 20 milijonov lir za gradnjo nove osnovne šole, občina pa bo morala poskrbeti za zemljišče. Svetovalci so o tem že razpravljali in izbrali občinsko zemljišče v neposredni bližini občinske hiše. Treba je še izdelati načrte in jih predati zadevnim oblastem, nato pa čakati na denar. Svetovalci so nato razpravljali še o ureditvi stališč občinske osebe in še o drugih vprašanjih.

Pri otvoritvi sinočnje seje, se je repentaborski župan spomnil nekdaj davno umrlega bivšega miljskega

župana in deželnega svetovalca Pacca. Cigar spomin so počastili z enominutnim molkom.

LADJE V PRISTANISCU

IZ STATISTIČNIH PODATKOV TRG. ZBORNIC

V januarju smo v Trstu pokadili za 10,3 odst. manj kot v decembru

Poraba soli se je povečala za 32,4 odst. - 240 kupoprodajnih pogodb v prijavljeni vrednosti 670 milijonov lir

Po podatkih, ki jih je zbrala trgovinska zbornica, se je v tržaški trgovini na drobno v preteklem januarju ponovno občino noveletno mrtvilo. Trinajsta oblička je večini primerov povzročila škodo, v ostalem pa je januar potokeč epod normo. Blago ni šlo od rok, pa tudi zaloga so ostale skoraj nedotaknjene. V trgovini na debelo so v januarju zabeležili običajni trend, vendar tudi tu so na določeni področjih kupnja nekoliko upadla. Na drugih pa se je položaj občino izboljšal. Prodaje mesnih konserv, sira in živalskih maslač so se skorjele, prodaje vina pa so se nasprotno povečale. Na trgu z jajci je vladal običajni poslovni elan, nekoliko boljše je bilo na trgu s poprom in drugimi tekstilnimi začimbami. Prekupovanje s kavo je vs mesec potokečalo in običajnih menjah, tranzitna trgovina je običajno popustila. Tudi tranzitna trgovina z lesom se nadalje vzmernirja zaradi svoje pilsosti. Nakupi tržaških trgovcev v Avstriji so začimbeni nekoliko napredovala. Na trgu z lesom so ostale kotacije neizpremenjene, isto se je zgodilo na trgu z gradbenim materialom. Cene železarskih izdelkov niso dozelevo posebnih sprememb, obravnava kot v sebahli trgovci v Avstriji nekoliko izboljšali položaj pri bakru in njegovih zlitinah.

Potrošnja tobaka je v januarju dosegla 39.264 kg, ter je bila za 10,3 odst. manjša od potrošnje v decembru (43.801 kg), za 3,9 odst. pa večja od potrošnje v lanskem januarju. V tem mesecu je bilo prodanih 2.134 stotov sol, kar predstavlja za 32,4 odst. večjo količino kakor v januarju lanskega leta. Po

Goriško-beneški dnevnik

SEZNANILI SE BODO S KMETIJSTVOM V BRDIH

Aprila se bodo v Gorici sestali člani vsedravnega odbora za grčevnata območja

Pokrajinska uprava namerava ob tej priliki s primernimi pobudami opozoriti goste na visoko kvaliteto naših vin

Proti koncu meseca aprila se bo v Gorici sestal vsedravní odbor za brdnata področja, ki proučuje njihove gospodarske možnosti. Po vsej verjetnosti se bo ta odbor sestal na goriškem Gradu. Za to priložnost namerava pokrajinska uprava pripraviti več propagandnih akcij, ki naj bi prikazale proizvodnjo in pa kakovost naših vin. Pokrajinski odbor za kmetijstvo Veržil je s tem namenom že imel prvi sestanki s predstavnikimi kmetijskih organizacij, da bi določili okvir manifestacij, ki naj bi jih pripravila pokrajinska uprava v času zasedanja vsedravnega odbora za grčevnata območja. Vsekokor bi ob takšnih prilikah moralo vino nastopiti v prvi osebi, se pravi, da bodo z njim stregli gostom ob najrazličnejših prilikah, pri obedah, na zabavah. Pripraviti nameravajo tudi okroglice mize, ob katerih bi goriški strokovnjaki za vinogradništvo mogli povedati marsikaj zanimivega, kar zadeva vinski proizvodnjo v Brdih.

V tem tednu je bil sklican šele prvi sestanek predstavnikov kmetov, vendar mu bodo sledili še drugi, na katerih bodo podrobneje izdelali načrt za uresničitev raznih pobud, ki naj goste prepričajo o veliki prizadevanosti vinogradnikov v Brdih, da bi kar najbolj modernizirali in specializirali svoje delo.

Delegacija delavcev je odšla tudi na prefekturo, kjer jo je sprejel namestnik kabineta, ter mu povedala razloge za nastanek spora. Svetovalka je vprašala pokrajinskega predsednika, kakšne ukrepe namerava odbor povzeti, da bi zatrl mrčes. Obenem pripominja, da bi se mogli ti ukrepi izvršiti ob sodelovanju in pomoči pristojnih odborništev deželne uprave.

Občni zbor združenja tržaških garaj

Dne 4. marca je bil na sešedu združenja v Ul. San Nicolò 7, občni zbor združenja tržaških garaj, ki je član trgovinske zbornice. Na obnem zboru so obravnavali vsa vprašanja, ki zanimajo kategorijo, zlasti pa vprašanje državnih in občinskih davkov. Nato so izvolili novo vodstvo, ki je sestavljeno takole: predsednik Giuseppe Zecchini, podpredsednik Guido Germi, svetovalci: Antonio Campanella, Rodolfo Selvani, Giuseppe Pacor in Luigi Canal. V nadzorni odbor so bili izvoljeni inž. Galassi, Ermanno Camporese in Domenico Causer.

V obmorskih turističnih krajih začeti boj proti komarjem

Pokrajinska svetovalka Marija Selit je pokrajinskega predsednika opozorila na povečanje števila komarjev v obmorskih turističnih krajih v pretekli sezoni, zavoljo česar so utrpeli občutno škodo turistični operaterji. Svetovalka je vprašala pokrajinskega predsednika, kakšne ukrepe namerava odbor povzeti, da bi zatrl mrčes. Obenem pripominja, da bi se mogli ti ukrepi izvršiti ob sodelovanju in pomoči pristojnih odborništev deželne uprave.

Razna obvestila

PROSLAVA 8. MARCA, mednarodna praznika žena, bo v nedeljo, 13. marca ob 16. uri v prosvetnih dvorani v Gorici, Verdijev korzo št. 13. Deloval bo bifé.

GORIŠKA SODNA KRONIKA

Razprava proti Munarinu in Lo Prestiju zaradi številnih tatvin in vlomov

Z njima bo jutri na zatozni klopi še 13 drugih obtožencev in med njimi tudi Colaut iz Verse ter Zanghirella iz Gorice

Za jutrišnje zasedanje okrožnega sodišča v Gorici vlada med sodno publiko precejšnje zanimanje. Med drugimi je namreč na seznamu razsodnih proti Benitu Munarinu in Giampaolu Lo Prestiju, ki sta se morala skupaj s Carlom Dornjem preteklega decembra zagovarjati pred porotnim sodiščem zaradi ropov na banki v Romansu. Čeprav se ni zdelo, se je takrat posrečilo njihovim odvetnikom Devetagu in Pascoliju iz Gorice in Antoniniju iz Trsta, da so dosegli opustitev vseh treh zaradi pomanjkanja dokazov.

Jutri bo z obema na zatozni klopi tudi Colaut iz Verse, ki je bil tudi zapleten v afero z Romanom, ki je bil pred porotnim sodiščem obtožena priča. Podjetej Maggio jim namreč že od meseca januarja letos neredno izplačuje mezde in druge prejemke, ki jim pripadajo po določilih dopolnilne blaginje. Odločitev o stavki, proglašeni za nedoločeno dobo, so gradbeni delavci sprejeli na skupščini, ki so jo imeli včeraj dopoldne na sešedu delavske zbornice v Gorici. Od tej prilike so sestavili delegacijo, ki je odšla k predsedniku ustanove za ljudske hiše IACP in od nje zahtevala, naj ustanova IACP preneha izplačevati denar za opravljeno delo, dokler gradbeno podjetje lista.

Obtožnica navaja za vse celo vrsto več ali manj obtežljivih vlomov, ki so jih zagrešili pri raznih krajih na Goriškem in tudi v Trstu. Med njimi so tudi tavnine pri Pietru Tomacini, Benitu Gandolfju, Vinčilu Franciosi, Unione Ginnastica Goriziana, Trokarinskem uradu, Arduanu Degaru, Ginu Zannellatu in Giovanniju Coccolu iz Gorice. Razumljivo, da bo tako številne obtožence zagovarjalo tudi precej odvetnikov. Njihovo obrambo so prevzeli odv. Devetag, Sfiligoj, Testa, Munar, Pascoli in Mayo. Obramba bo tokrat vsekakor precej težja, saj so nekateri obtoženci zasledili z ukradenim blagom in tudi Munarin ter Lo Presti sta s med razpravo pred porotnim sodiščem nekaj že priznala.

Stavka delavcev ki gradijo hiše IACP

Medtem ko so gradbeni delavci, ki so v torko polnoštevilno sodelovali v vsedravnem enodnevni stavki za sklenitev delovne pogodbe, včeraj odšli na delo, so delavci gradbenega podjetja Olivo Maggio iz Pordenona, ki gradijo ljudske hiše za IACP v Gorici, nadaljevali stavko, ki so jo oklical že v ponedeljek. Trajala bo toliko časa, dokler ne bodo dosegli svoje zahteve po rednem prejemanju mezd. Podjetej Maggio jim namreč že od meseca januarja letos neredno izplačuje mezde in druge prejemke, ki jim pripadajo po določilih dopolnilne blaginje.

PSIUP in združitev socialistov

Prejšnji večer je bil na sešedu mestne sekcije PSIUP v Gorici sestanek članov in simpatizerjev. Tajnica sekcije Pirella je poročala o združitvi socialistov in o njenem odmevu. Po poročilu se je o tem problemu razvila debata.

Globe v februarju

V mesecu februarju so mestni stražniki in Gorici prisodili 370 glob: 353 so jih prisodili kršiteljem zakonika o cestnem prometu, 6 za kršitve pravilnika mestne policije, 6 za kršitve pravilnika o poslovanju trgov, 2 za kršitve pravilnika o psih ter enega zaradi kršitve pravilnika o gradbeni dejavnosti; na dalje so zajeli 26 potepuških psov.

Vesti iz Tržica

Novi volivci. Občinski urad v Tržicu je napravil pregled seznamov volivcev in ob tej priliki vpisal 496 novih volivcev. Od teh je 209 moških in 287 žensk. Sedaj šteje občina 20.249 volivcev, od tega 9.479 moških in 10.774 žensk. Pokojnice INPS bodo na pošti v Tržicu plačevali po naslednjem red:

O zimski pašnji ovac v furlanski ravnini

Deželni odbornik za kmetijstvo odv. Comelli je odgovoril na vprašanje, ki sta mu ga postavila deželna svetovalca Bergomas in Jarc v zvezi s pašnjo ovac, ki prihajajo pozimi z goriških predelov na pašo v Furlanijo.

Prometna nesreča učenca

Ko je včeraj popoldne okrog 17.30 9-letni učenec Sergij Kralj iz Gabrova št. 36 v bližini hiše št. 2 v Gabrovcu prečkal cesto, ga je z avtom «NSU Prinz» TS 63635 podrla 34-letna Sofija Milič iz Saleza 27, ki je vozila proti domu. Pri padcu na cesto ni bil poškodovan, levo ključnico in se pobli po kolenih in stegnih. Z zabornim avtom so ponestrčene fantičke odpeljali v bolnišnico in ga sprejeli na ortopedski oddelek, kjer se bo moral zdraviti 40 dni.

Požar v gozdu pri Braclianu

Včeraj ob 15.40 so poklicali gozdne gasilce v Braclian pri Krmnu, kjer se je na hribu San Giorgio vnela suhjad in mlado dreveje. Gasilci so bili na delu skoraj tri ure preden so ogenj pogasili. Uničenih je bilo več dreves in suhjad na področju 7.000 kv. m, ki je last Luigija Zorzana in bratov Kočjančič. Škoda cenijo na okrog 300.000 lir.

Darovi in prispevki

Za krvno banko so darovali zdravstveni delavci bolnišnice v spomin na pok. dr. Marchesinija 23.000 lir, uslužbenec SAFOG 3.000 lir, N.N. 5.000 lir.

Predavanje prof. J. Tavčarja v Krožku za svobodo kulture

Govoril je o slovenski zgodovini in kulturi Na sporedu so še tri podobna predavanja

V krožku za svobodo kulture v Ul. Dante v Gorici je bilo včeraj prvo predavanje iz ciklusa, ki ga je krožek namenil slovenski kulturi. Stevinemu občinstvu je predstavila krožka prof. Pellegrijev predavatelj pretega predavatelja prof. Josipa Tavčarja iz Trsta, ki je govoril o zgodovini slovenskega naroda, njegovem družbenem razvoju ter kulturnih stvaritvah kot odraz tega dogajanja. Omenil je Samobo Slovanca kot srečen začetek življenja Slovencev kmalu po naselitvi in nekatere usodne odločitve v dobi Karla Velikega, ki so zapeljali usodo Slovencev nad Dravo. Zelo lepo je orisal vlogo južnih Slovanov nasloh v času turških vladav, ker so s svojim odporom vsilili evropsko civilizacijo, kar se ose premalo prizna in upošteva.

Omenil je nekatere eminentne osebnosti slovenske kulturne zgodovine, ustanovitelja književnega jezika Trubarja, vrh slovenske poezije Prešerna, nadalje germanske vplive na estetske struje, ki so bili vedno odločilni, medtem ko se vplivi latinskega dogajanja niso nikoli kdo ve kaj uveljavili. Predavatelj je poudaril lirsko komponento slovenske duše, ki se odraža tudi v umetnosti, navezava Slovencev na svojo zemljo in tradicije ter odstopnosti sosedstva v odnosih s sosedji. Po predavanju je predavatelj odgovoril še na nekaj vprašanih razvohih, ki so do zadnjega kotička napolnili sicer majhno dvorano krožka. Krožek za svobodo kulture ima na programu še tri večere o isti temi, ki bodo ob sredah s pričetkom ob 18.15.

OTROK PADEL Z DREVEŠA

Sinoči nekaj pred 19. uro so sprejeli za 7 dni na zdravljenje v goriško civilno bolnišnico 5-letnega Andreja Culota iz Ul. Lunga 57 zaradi pretresa možganov in udarca na prsnem košu. Mati je povedala, da je otrok malo prej padel z drevesa na domačem vrtu ter se udaril ob žico za sušenje perila.

KMEČKA ZVEZA ZA GORIŠKO prirediti izlet na sejem v Verono

v soboto, 19. marca (na Jožefovo) v pisporavje v Gorici, Ascolie-va ulica 1/I. Voznina 1.500 lir. Pohitite z vpisom!

V NEDELJO, 13. MARCA OB 16. URI BO V PROSVETNI DVORANI V GORICI, VERDIJEV KORZO 13

PROSLAVA 8. MARCA

MEDNARODNEGA PRAZNIKA ŽENA NA PROGRAMU JE PESTER KULTURNI SPORED DELOVAL BO BIFE!

TEŽAVE V OBČINSKIM TEHTNICAM

Za tehtnico pri pevskem mostu ne morejo dobiti upravitelja

Kako je za rentabilnostjo tehtnice v Štandrežu in zakaj se njeno popravilo ne izplača?

Pred časom smo pisali o pomankljivem poslovanju pri javnih tehtnicah pri pevskem mostu in v štandrežu, ki že več časa sploh nista v rabi, ker ni občina postavila novega tehtničarja. Pri tehtnici v Štandrežu je bil pred meseci tehtničar, ki je upravljal tamkajšnjo javno tehtnico na trgu za cervikjo. Domačini so se sicer pritoževali nad njegovo upravo, da je bila neredna in nevestna, vendar je po njihovem zatiranjeju imela tehtnica precej posla. Ker pa je potrebna popravila zaradi okvar, so uklinili njeno delovanje. Občinski tehtnični urad je po ogledu stalo opravil račun, da bi popravilo stalo okrog dva milijona lir; občinska uprava pa pravi, da ji je tehtnica prinašala tako malo dohodkov, da se popravilo ne izplača. Tako je vsa zadeva obtežila.

Kino

Gorica VERDI, 17.00: «Un treno è fermo a Berlino», J. Ferrer in N. Courcel. Ormelli transcosi film. CORSO, 17.15: «Il tormento e l'estasi», C. Heston, R. Harrison, D. Cilento. Ameriški kinemaskop v barvah. MODERNISSIMO, 18.00: «A caoda di spie», D. Niven in F. Dorleac. Ameriški kinemaskope v barvah. Zadržaj ob 22.30. VITTORIA, 17.00: «Amburgo, squadra omicidi», Wolfgang Kieling in Guntar Neutzem, nemški črno-beli film; mladini pod 18. letom vstop prepovedan. CENTRALE, 17.15: «Amanti d'oltre tomba», Barbara Steel in Lawrence Clift, ameriški črno-beli film; mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

DEŽURNA LEKARNA

Danes vs dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna SORANZO na Verdijevem korzu 57, tel. 28.79.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj v Gorici, najvišja dnevna temperatura 18 stopinj ob 12.20 uri in najnižja 1 stopinja nad ničlo ob Ker pa jo okoličani iz Brd, ki jim

OBČNI ZBOR KMEČKE ZVEZE ZA GORIŠKO

bo v nedeljo, 13. marca ob 9. uri v klubu «S. Gregorčić», Gorica, Verdijev korzo 13.

Na dnevnem redu je poročilo odbora o delu zveze v lanskem letu in izvolitve novega odbora.

Sledila bo debata o splošnih vprašanjih.

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 10. t. m. z začetkom ob 19.30 uri barvni dramatični film:

IL SENTIERO DEI DISPERATI

(STEZA OBUPANIH) Igrajo: CHARLES AZNAVOUR in MARIE LAFORET

Kino na Brčcinah

predvaja danes, 10. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

Jess il bandito

(BANDIT JESS) Igrajo: TYRONE POWER, NANCY KELLY in HENRY FONDA

SLOVENCJI, ko obiščete svoje sorodnike v Jugoslaviji in ko vas oni obiščejo, recite jim, naj kupujejo pri

MAGAZZINI ALLA STAZIONE

TRST • ULICA CELLINI št. 2 • TELEFON št. 24-125 (nekaj korakov od glavne postaje)

KONFEKCIJA IN PERILO ZA MOSKE, ŽENSKE IN OTROKE

Največja izbira oblek, površnin, plaščev, vetrnih jopičev, dečnih plaščev, perila, intimne in zunanje trikotaje, srajo, kravat, nogavice, itd.

«UNIVERSALTECNICA»

RADIO - TELEVIZORJI - AVTOMATONI IN SUPERAVTOMATONSKI PRALNI STROJI - HLADILNIKI - ELEKTROGOSPODINJSKI PREDMETI: CANDY - REX - CGE

Izredne cene za izvoz - Dostavljamo na dom brez posebnih stroškov v vse kraje Jugoslavije

UNIVERSALTECNICA Trieste - Trst Corso Garibaldi št. 4 tel. 41-243 in Frg Goldoni št. 1

